37 020 B Vaststelling van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2027

Nr. 4 Brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 september 2026

Bij deze wil ik uw Kamer, mede namens de staatssecretaris van Financiën, informeren over het ingroeipad - het pad waarmee gemeenten sinds 1 januari 2023 naar de nieuwe verdeling van de algemene uitkering ingroeien - van het gemeentefonds per 1 januari 2028. Het ingroeipad voor het jaar 2028 zal gelijk zijn aan het ingroeipad van het jaar 2027 en er zal dus geen indexatie worden toegepast. Per 1 januari 2029 zal een volgende stap in het ingroeipad worden gedaan. Hieronder vindt u een toelichting op het besluit aangaande het ingroeipad voor het jaar 2028. Zoals toegezegd in de brief van 28 mei jl. zullen we uw Kamer binnenkort ook informeren over het vervolgtraject voor de herziening van het verdeelmodel per 1 januari 2029.

Zoals in de brief van 28 mei jl. [1] aangegeven is conform het advies van de ROB van 1 april jl.[2] het ingroeipad voor de jaren 2027 en 2028 bevroren. Dit aangezien zoals de ROB schrijft, de beoogde richting van de totale herverdeling door de voorstellen ongewis is geworden. De ROB deed in zijn advies het voorstel dit bevroren ingroeipad te indexeren.

Op 8 juni jl. heb ik uw Kamer[3], mede namens de staatsecretaris van Financiën, geïnformeerd dat het ingroeipad door ons inderdaad is bevroren voor de jaren 2027 en 2028. Echter, ik heb u toen ook geïnformeerd dat de indexatie door ons op een andere wijze was doorgevoerd dan dat de ROB in zijn advies had bedoeld. Zoals in de brief van 8 juni jl. aangegeven is toen door ons, gegeven de behoefte aan duidelijkheid op korte termijn en het belang dat ook wij hechten aan stabiliteit en voorspelbaarheid voor de begrotingen, besloten om voor het jaar 2027 het huidige ingroeipad te continueren en geen indexatie toe te passen. Tegelijkertijd is aan uw Kamer toen toegezegd dat we u na de zomer zouden informeren over het ingroeipad voor het jaar 2028.[4] De afgelopen tijd is door ons gebruikt om een zorgvuldige afweging te maken over het ingroeipad voor het jaar 2028.

Ons besluit om het ingroeipad voor het jaar 2028 gelijk te laten zijn aan dit van 2027 is een afweging geweest tussen het technisch zo correct mogelijk doen (met indexatie) conform het ROB advies van 1 april jl.[5] en de navolgbaarheid (zonder indexatie), gegeven dat er per 1 januari 2029 een volgende stap in het ingroeipad zal worden gedaan.
Om een goede afweging te maken is door ons gekeken naar de financiële impact van het al dan niet toepassen van indexatie van het bevroren ingroeipad. Op dit moment zijn 131 gemeenten reeds volledig ingegroeid. Er zijn nog 102 gemeenten met een positief ingroeipad en 109 gemeenten met een negatief ingroeipad.

---

[1] Kamerstukken II 2025/26, 36 800 B, nr. 25.
[2] Kamerstukken II 2025/26, 36 800 B, nr. 20.
[3] Kamerstukken II 2025/26, 36 800 B, nr. 28.
[4] Toezegging: TZ202606-132.
[5] Kamerstukken II 2025/26, 36 800 B, nr. 20.

Het toepassen van indexatie heeft maximaal een effect van circa -/+0,3% op de algemene uitkering die een individuele gemeente uit het gemeentefonds ontvangt. Een voordeelgemeente ontvangt maximaal circa 0,3% minder aan uitkering en een nadeelgemeente circa maximaal 0,3% meer aan uitkering.

Gezien de beperkte financiële impact van het al dan niet toepassen van de indexatie en gegeven dat er per 1 januari 2029 een volgende stap in het ingroeipad zal worden gedaan, is in het kader van de navolgbaarheid en uitlegbaarheid ervoor gekozen om ook voor het jaar 2028 geen indexatie toe te passen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
P.E. Heerma